

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра Онкології та радіології ФПДО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи, член-кореспондент НАМН України, проф. М.Р. Гжегоцький

“ ___ ” _____ 2021 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Циклу спеціалізації
з фаху «Онкогінекологія»

Кількість навчальних годин:

лекцій - 38, семінарські заняття - 80,
практичні заняття - 188, самостійна робота - 98,
додаткові програми – 64. Разом – 468 годин.
Кредити ECTS - 15,6

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
онкології та радіології

Протокол № X
від “XX” XXX 2021 р.
Завідувач кафедри
проф. Н.А. Володько

Затверджено
методичною комісією ФПДО

Протокол № __
від “__” _____ 2021 р.
Голова методичної комісії
доц. О.Є. Січкоріз

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

ВОЛОДЬКО Наталія Антонівна – д.м.н., проф., завідувач кафедри онкології та радіології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ОЛІЙНИК Юрій Юрійович - к.м.н., доцент кафедри онкології та радіології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

МАЗУР Юлія Юріївна - к.м.н., асистент кафедри онкології та радіології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ЯКУБЕЦЬ Ольга Ігорівна - к.м.н., асистент кафедри онкології та радіології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма призначена для підготовки лікарів-спеціалістів-«онкогінекологів» і є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання на циклі спеціалізації, встановлюються вимоги до обсягу та рівня професійної підготовки фахівця.

Мета циклу спеціалізації і перепідготовка лікарів-онкохірургів, акушер-гінекологів та лікарів-хірургів відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Онкогінекологія».

Термін навчання: для лікарів-онкохірургів, акушер-гінекологів та лікарів-хірургів - 3 місяці (468 годин).

Програма охоплює весь обсяг теоретичних і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту-онкогінекологу для самостійної роботи. Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 14 курсів програми. Курс - відповідна самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі онкогінекології або суміжних дисциплін. Курси розбито на розділи. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодowano.

Для виявлення рівня знань слухачів програмою передбачені такі види контролю: базовий та заключний за допомогою ЕОМ. Для заключного іспиту використовують комп'ютерну тестову програму, затверджену Міністерством охорони здоров'я України, також в кінці курсу спеціалізації слухачі складають іспит.

За додатковими програмами включено курси з фтизіатрії, інфекційних хворіб, медицини катастроф, клінічної імунології та проблем СНІДу, медичного права, ендоскопії, а також анестезіології та реанімації.

Слухачам, які успішно склали іспит, видається сертифікат встановленого зразка щодо рекомендацій про присвоєння звання лікаря-спеціаліста за фахом «Онкогінекологія» та додатково видається посвідчення про проходження циклу спеціалізації.

Зміст курсу:

Планом навчального процесу відведено 468 години навчальних занять (самостійна робота – 98 годин), з них 404 години за спеціальністю: лекцій – 38 годин, практичних занять – 188 години, семінарські заняття – 80 годин, самостійна робота – 98 години; за додатковими програмами – 64 години.

Виконання цієї програми передбачає такі види занять, як лекції, практичні заняття та семінари. Під час навчання на кафедрі лікарі, у відповідності до навчального плану, підвищують рівень теоретичної підготовки та опановують практичні навички. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у семінарських

заняттях, науково-практичних і патологоанатомічних конференціях. З найактуальніших тем програми лікарі самостійно готують реферати-доповіді, які обговорюються на семінарських заняттях. На практичних заняттях слухачі, під керівництвом викладача, опановують практичні навички з онкогінекології та методи обстеження, необхідні в клініці для уточнюючої та диференційної діагностики.

Викладання курсу проводиться з використанням інтерактивних методик: інформаційні повідомлення, доповіді, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах, обговорення реферативних повідомлень, розв'язання ситуаційних задач, ділові ігри, контроль знань та вмінь тощо, а також самостійної роботи слухачів. Заключний контроль проводиться у вигляді іспиту.

Розрахунок учбових годин для циклу спеціалізації з фаху
 «Онкогінекологія»
 Тривалість 3 місяці (468 годин (самостійна робота – 98 годин)).

№ за/п	Назва розділів	Кількість годин				
		Лекцій	Практичних	Семінарів	С/р	Разом
1.	Онкогінекологія	38	188	80	98	404
	Екзамен	-	-	у т.ч. 6	-	6
2.	Додаткові програми	44	11	9	-	64
	Разом	38	188	80	98	468

Всього разом

468 годин (самостійна робота – 98 годин)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОНКОГІНЕКОЛОГІЯ»

Тривалість циклу 3 місяці (468 годин). Контингент слухачів: онкохірурги, лікарі акушер-гінекологи, лікарі-хірурги.

Мета циклу спеціалізації: перепідготовка лікарів-спеціалістів відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики лікаря-спеціаліста за фахом «Онкогінекологія».

Код курсу, розділ	Назва курсу та розділу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	ПЗ	СЗ	С/р	Разом
1	2					
01	Організація онкослужби	2	2	2	-	6
02	Методи обстеження в онкології	2	8	2	-	12
03	Сучасні принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин	2	8	4	-	14
04	Основи теоретичної та експериментальної онкології. Канцерогенез	2	6	4	-	12
05	Ендоскопічні методи обстеження в онкогінекології. Кольпоскопія. Цитологічні та морфологічні паралелі	4	12	4	16	36
06	Доброякісні пухлини жіночих геніталій: діагностика та лікування на сучасному етапі	2	8	2	4	16
07	Ендометриоз: клініка, діагностика, лікування	2	2	2	6	12
08	Пухлини шийки матки	6	42	12	30	90
09	Пухлини тіла матки	4	40	12	18	74
10	Пухлини придатків матки	4	40	12	-	56
11	Пухлини вульви та піхви	2	6	2	24	34
12	Дитяча онкогінекологія	2	2	4	-	8
13	Пухлини молочної залози	2	6	6	-	14
14	Пухлини органів черевної порожнини	2	6	4	-	12
	Базисний контроль знань	-	-	2	-	2
	Іспит	-	-	6	-	6
Всього (за спеціальністю)		38	188	80	98	404
За додатковими програмами						
1	Фізіотрія	6	-	-	-	6
2	Інфекційні хвороби	4	-	-	-	4
3	Медицина катастроф	10	5	9	-	24
4	Клінічна імунологія та проблеми СНІД	4	-	-	-	4
5	Медичне право	8	-	-	-	8

Код курсу, розділ	Назва курсу та розділу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	ПЗ	СЗ	С/р	Разом
6	Ендоскопія	6	-	-	-	6
7	Анестезіологія та реанімація	6	-	-	-	6
8	Комп'ютерний контроль	-	6	-	-	6
Всього (за додатковими програмами)		44	11	9	-	64
Всього разом		82	199	89	98	468

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ З ФАХУ
«ОНКОГІНЕКОЛОГІЯ»**

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
1.	Організація онкологічної служби
<i>1.1.</i>	<i>Історія організації онкологічної допомоги в Україні, державах світу</i>
1.1.1.	Міжнародні протиракові союзи, товариства та центри. Канцер-реєстри. Статистика та епідеміологія злоякісних пухлин
1.1.2.	Диспансеризація як елемент профілактики злоякісних пухлин
1.1.3.	Основні форми звітності та обліку онкологічних лікувальних установ, лікарень загального профілю щодо хворих на злоякісні пухлини. Принципи роботи ЛТЕК з онкологічними хворими та їх реабілітація
2.	Методи обстеження в онкології
<i>2.1.</i>	<i>Функціональна діагностика</i>
2.1.1.	Біохімічні тести
2.1.2.	Імунологічні тести
2.1.3.	Цитологічний та морфологічний методи
<i>2.2.</i>	<i>Рентгенологічні методи</i>
2.2.1.	Гістеросальпінгографія (показання, протипоказання, методичні особливості)
2.2.2.	Рентгенографія кишкового тракту
2.2.3.	Лімфографія
<i>2.3.</i>	<i>Ультразвуковий метод</i>
<i>2.4.</i>	<i>Ендоскопічні методи</i>
2.4.1.	Кольпоскопія, кольпоцервікоскопія, лапароскопія, гістероскопія
<i>2.5.</i>	<i>Радіоізотопна діагностика</i>
2.6.	Комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія
3.	Сучасні принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин
3.1.	Особливості онкологічних хворих та хірургічних втручань у них при різних локалізаціях пухлин
3.2.	Основні види хірургічних втручань у хворих на рак
3.3.	Загальні принципи вибору методу хірургічного, комбінованого та комплексного лікування
3.4.	Сучасні методи променевої терапії злоякісних пухлин. Сучасні принципи медикаментозної терапії злоякісних пухлин
3.5.	Особливості амбулаторного хірургічного прийому хворих на рак
4.	Основи теоретичної та експериментальної онкології. Канцерогенез
4.1.	Структура та функція нормальної клітини. Етіологія пухлин. Канцерогенез на рівні клітини, органу, організму
4.2.	Облігатні та факультативні захворювання. Етіологія пухлин
4.3.	Зміни каріотипу клітини та ДНК під дією канцерогенів. Значення онкогенів та протоонкогенів. Онкоімунологія злоякісного росту
5.	Ендоскопічні методи обстеження в онкогінекології. Кольпоскопія. Цитологічні та морфологічні паралелі
<i>5.1.</i>	<i>Кольпоскопія доброякісних станів шийки матки</i>
5.1.1.	Нормальні кольпоскопічні картини
5.1.2.	Інші кольпоскопічні картини
<i>5.2.</i>	<i>Кольпоскопія передпухлинних та пухлинних станів шийки матки</i>
5.2.1.	Аномальні кольпоскопічні картини

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
5.2.2.	Кольпоскопічні підозри на інвазію
5.3.	<i>Кольпоскопія шийки матки у вагітних жінок</i>
5.3.1.	Рак шийки матки та вагітність
5.4.	<i>Цитологічні та морфологічні паралелі</i>
5.4.1.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при доброякісних станах шийки матки
5.4.2.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при CIN I шийки матки
5.4.3.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при CIN II шийки матки
5.4.4.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при CIN III шийки матки
5.4.5.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при Ca in situ шийки матки
5.4.6.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при мікроінвазивному раку шийки матки
5.4.7.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при раку шийки матки
5.5.	<i>Кольпоскопія пацієнток з лейкоплакією шийки матки та вульви</i>
5.5.1.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при лейкоплакії шийки матки
5.5.2.	Клініко-кольпоскопічні та цитолого-морфологічні паралелі при лейкоплакії вульви
6.	Доброякісні пухлини жіночих геніталій: діагностика та лікування на сучасному етапі
6.1.	<i>Міома матки</i>
6.1.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на міому матки в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі
6.2.	<i>Доброякісні пухлини яєчників</i>
6.2.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на доброякісні пухлини яєчників в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі
6.3.	Особливості хірургічного методу лікування хворих з міомою матки
6.4.	Особливості хірургічного методу лікування хворих з доброякісними пухлинами яєчників у різних вікових групах
7.	Ендометріоз: клініка, діагностика, лікування
7.1.	<i>Ендометріоз шийки матки, ретроцервікальний ендометріоз. Принципи диференційної діагностики з пухлинами шийки матки</i>
7.1.1.	Огляд і курація хворих з ендометріозом. Клініка, діагностика, лікування
7.2.	Аденоміоз матки. Принципи диференційної діагностики з пухлинами матки
7.3.	Ендометріодні кісти яєчників. Клініка, діагностика, лікування
7.4.	Ендометріоз та рак
8.	Пухлини шийки матки
8.1.	<i>Передрак шийки матки</i>
8.1.1.	Основні принципи ранньої діагностики раку шийки матки. Загальні помилки діагностики на етапах первинної ланки
8.1.2.	Робота в кабінеті патології шийки матки: основні принципи ранньої діагностики раку шийки матки

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
8.1.3.	Анатомо-фізіологічні особливості та гістологічна будова шийки матки. Рецепторна система. Гормонозалежність пухлин шийки матки. Ектопія шийки матки, клініка, діагностика, особливості менеджменту
8.2.	<i>Класифікації передпухлинних та пухлинних станів шийки матки</i>
8.2.1.	Патогенетичні аспекти доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
8.2.2.	Фактори ризику доброякісних та передракових станів шийки матки
8.2.3.	Клінічні форми патології шийки матки
8.2.4.	Клініка, діагностика, вибір методу лікування доброякісних та передпухлинних станів шийки матки. Сучасні методи лікування передпухлинних станів шийки матки
8.3.	<i>Дискератози шийки матки: епідеміологія та місце в структурі захворювань шийки матки. Морфологічні характеристики. Етіопатогенез, діагностика, методи та принципи лікування</i>
8.4.	<i>Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії</i>
8.4.1.	Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії: термінологія, класифікація та морфологічна характеристика. Епідеміологія та фактори ризику CIN та раку шийки матки
8.4.2.	Роль вірусів папіломи людини в генезі доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
8.4.3.	Роль ендогенних статевих стероїдів в генез доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
8.4.4.	Діагностика CIN, порівняльна характеристика сучасних методів лікування та вибір методу лікування CIN
8.4.5.	Огляд і курація хворих з цервікальними інтраепітеліальними неоплазіями
8.5.	<i>Інтраепітеліальний рак</i>
8.5.1.	Ca in situ, шийки матки. Клініка, діагностика, вікові аспекти лікування
8.5.2.	Інтраепітеліальний рак шийки матки, суть процесу, вибір методу лікування, диспансерне спостереження
8.5.3.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки Cis
8.6.	<i>Рак шийки матки</i>
8.6.1.	Рак шийки матки. Клініка, діагностика, групи підвищеного ризику та фактори ризику, класифікація
8.6.2.	Комплексна діагностика і лікування мікроінвазивного раку
8.6.3.	Клінічний перебіг, особливості хірургічного методу лікування інвазивного раку шийки матки
8.6.4.	Особливості перебігу раку шийки матки та вибір методу лікування при різних стадіях процесу. Лімфографія в діагностиці Mts ураження при раку шийки матки
8.6.5.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки T1a
8.6.6.	Діагностика та лікування рецидивів і метастазів раку шийки матки
8.6.7.	Робота в операційній: хірургічне лікування при раку шийки матки T1a
8.6.8.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки T1b та T2a, обґрунтування вибору методу лікування
8.6.9.	Методи комбінованого та сполученого лікування раку шийки матки
8.6.10.	Променева терапія раку шийки матки, показання та методи
8.6.11.	Діагностика та лікування рецидивів і метастазів раку шийки матки. Клінічний перебіг, лікування і профілактика раку культі шийки матки

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
8.6.12.	Курація хворих на розповсюджений рак шийки матки: ефективність лікування та фактори, що впливають на прогноз
8.6.13.	Симптоматичне лікування хворих на розповсюджений рак шийки матки
8.7.	<i>Рак шийки матки та вагітність</i>
8.7.1.	Вплив раку шийки матки на перебіг вагітності, пологів і післяпологового терміну
8.7.2.	Вплив вагітності на перебіг ракового процесу на шийці матки
8.7.3.	Особливості клінічного перебігу раку шийки матки у вагітних
8.7.4.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки в сполученні з вагітністю
8.7.5.	Етапи діагностичної та лікувальної тактики в залежності від строку вагітності та стадії процесу
8.8.	<i>Ускладнення і реакції при променевої терапії</i>
8.8.1.	Загальні і місцеві променеві реакції і пошкодження
8.8.2.	Лікування і профілактика
8.8.3.	Запальні і септичні ускладнення (клініка, лікування, профілактика)
8.8.4.	Симптоматичне лікування онкогінекологічних хворих
8.8.5.	Складові частини симптоматичного лікування
8.8.6.	Лікування при больовому синдромі. Боротьба з кровотечею, інтоксикацією
8.8.7.	Онкологічна деонтологія
9.	Пухлини тіла матки
9.1.	<i>Передрак ендометрію</i>
9.1.1.	Клінічний перебіг, симптоматика та лікування гіперпластичних процесів ендометрію
9.1.2.	Лікування атипової гіперплазії ендометрію
9.1.3.	Передрак ендометрію, схеми гормонотерапії
9.1.4.	Огляд і курація хворих в гінекологічному відділенні з патологією ендометрію: аденоміоз, залозиста гіперплазія ендометрію і поліпи ендометрію. Клініка, диференційна діагностика, лікування
9.1.5.	Огляд і курація хворих на передрак та рак ендометрію: особливості діагностики на поліклінічному етапі
9.2.	<i>Рак ендометрію</i>
9.2.1.	Рак тіла матки: патогенетичні варіанти, класифікація, клінічний перебіг, симптоматика, діагностика та планування лікування
9.2.2.	Огляд і курація хворих на рак тіла матки: патогенетичні варіанти розвитку захворювання
9.2.3.	Диференційна діагностика пухлин ендометрію: діагностика та планування лікування
9.2.4.	Методи лікування мікроінвазивного раку ендометрію. Скринінгові методи діагностики раку ендометрія
9.2.5.	Огляд і курація хворих на рак ендометрію: хірургічне, комбіноване та комплексне лікування
9.2.6.	Робота в операційній. Рак тіла матки – розширена екстирпація матки з додатками за методом Бохмана. Огляд і опис препарату
9.2.7.	Робота в операційній: лімфаденектомія, як обов'язковий етап розширеної екстирпації матки за методом Бохмана
9.2.8.	Схеми та дози гормонотерапії при лікуванні раку ендометрію
9.2.9.	Рак ендометрію: хірургічне, комбіноване та комплексне лікування

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
9.2.10.	Огляд і курація хворих на рак ендометрію: особливості післяопераційного періоду при виконанні розширеної та простої екстирпації матки з додатками
9.2.11.	Огляд і курація хворих на розповсюджений рак ендометрію
9.2.12.	Ранні та пізні рецидиви раку ендометрію: клініка, діагностика лікування
9.3.	<i>Трофобластична хвороба</i>
9.3.1.	Класифікація, фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика трофобластичної хвороби
9.3.2.	Патогенез хоріонкарциноми, шляхи метастазування
9.3.3.	Трофобластична хвороба, планування лікування
9.3.4.	Лікування хворих на міхурцевий замет
9.3.5.	Суть комплексного лікування хоріонкарциноми
9.3.6.	Трофобластична хвороба, показання до хірургічного лікування
9.3.7.	Профілактика і характер диспансерного спостереження за хворими на трофобластичну хворобу
9.3.8.	Курація хворих на трофобластичну хворобу
9.3.9.	Огляд і курація хворих на міхурцевий замет. План обстеження та лікування
9.4.	<i>Саркоми матки</i>
9.4.1.	Морфологічна та клінічна класифікація, клінічний перебіг, планування лікування сарком матки
9.4.2.	Саркома матки, комбіноване та комплексне лікування
10.	Пухлини придатків матки
10.1.	<i>Пограничні пухлини яєчників</i>
10.1.1.	Пограничні пухлини яєчників, клініка, діагностика, лікування
10.1.2.	Показання до комплексного лікування
10.1.3.	Групи підвищеного ризику, принципи диспансерного спостереження
10.1.4.	Огляд і курація хворих в гінекологічному відділенні з патологією яєчників
10.1.5.	Огляд і курація хворих на пухлини яєчників
10.2.	<i>Рак яєчників (первинний)</i>
10.2.1.	Рак яєчників, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, загальні принципи діагностики, методи лікування
10.2.2.	Особливості амбулаторного хірургічного прийому хворих на рак яєчників
10.2.3.	Шляхи метастазування при всіх локалізаціях
10.2.4.	Рак яєчників: анамнез, клініка, діагностика на поліклінічному етапі. Значення онкомаркерів та ректовагінального дослідження. Значення рентгенологічного та ендоскопічного досліджень в диференційній діагностиці
10.2.5.	Загальні принципи вибору методу хірургічного, комбінованого та комплексного лікування у хворих на рак яєчників
10.2.6.	Показання до хірургічного лікування
10.2.7.	Рак яєчників: планування лікування при T1 стадії у хворих молодого віку. Робота в операційній, огляд та опис препарату. Експрес-діагностика, особливості взяття мазків-відбитків з парієтальної та вісцеральної очеревини
10.2.8.	Рак яєчників: парацентез та пункція черевної порожнини через заднє склепіння, Mts Шнітцлера. Вибір методу лікування при розповсюджених процесах

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
10.2.9.	Рак яєчників: лікування рецидивів (місцевих та віддалених), показання до циторедуктивних операцій
<i>10.3.</i>	<i>Метастатичний рак яєчників (клініка, лікування, профілактика)</i>
10.3.1.	Хіміотерапія метастатичного раку яєчників
10.3.2.	Огляд і курація хворих на метастатичний рак яєчників
10.3.3.	Метастатичний рак яєчників: показання до хірургічного лікування, особливості післяопераційного періоду
<i>10.4.</i>	<i>Хіміотерапія злоякісних пухлин</i>
10.4.1.	Показання і протипоказання до хіміотерапії, особливості хіміотерапії при раку яєчників
10.4.2.	Клінічні закономірності дії лікарських препаратів
10.4.3.	Характеристика групи синтетичних хімічних сполук
10.4.4.	Принципи застосування гормональних препаратів
10.4.5.	Препарати природного походження, показання, дозування
10.4.6.	Схеми лікарської терапії, ускладнення, профілактика, лікування
11.	Пухлини вульви та піхви
<i>11.1.</i>	<i>Передрак вульви та піхви</i>
11.1.1.	Фонові захворювання вульви (діагностика, принципи та методи лікування)
11.1.2.	Принципи діагностики та лікування дисплазій вульви
11.1.3.	Методи діагностики та лікування Ca in situ вульви
11.1.4.	Кольпоскопія фонових захворювань та передраку вульви
11.1.5.	Амбулаторний прийом хворих з фоновими захворюваннями вульви: діагностика, принципи та методи лікування
<i>11.2.</i>	<i>Рак вульви та піхви</i>
11.2.1.	Рак вульви та піхви, епідеміологія та патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика та характер метастазування
11.2.2.	Преінвазивний рак вульви, методи діагностики та лікування
11.2.3.	Принципи та методи лікування пухлин піхви та вульви
11.2.4.	Рак вульви та піхви: методика перед- і післяопераційного опромінювання. Показання до комбінованого лікування
11.2.5.	Променева терапія раку вульви та піхви. Хіміотерапія в комплексному лікуванні раку вагіни
11.2.6.	Огляд і курація хворих на рак вульви, план обстеження та лікування
11.2.7.	Меланома вульви: клінічний перебіг, лікування, прогноз
11.2.8.	Рак піхви: клініка, метастазування, планування лікування
11.2.9.	Робота в операційній: хірургічне лікування раку вульви, розширена вульвектомія, операція Дюкена
12.	Дитяча онкогінекологія
<i>12.1.</i>	<i>Клінічний перебіг і локалізація доброякісних пухлин у дітей</i>
12.1.1.	Показання до хірургічного лікування, обсяг оперативного втручання при доброякісних пухлинах у дітей
<i>12.2.</i>	<i>Клінічний перебіг, діагностика злоякісних пухлин у дітей</i>
12.2.1.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин, тактика та обсяг хірургічного втручання, показання до хіміотерапії. Профілактика злоякісних пухлин у дітей
12.2.2.	Огляд і курація хворих зі злоякісними пухлинами яєчників у дівчаток
13.	Пухлини молочної залози
<i>13.1.</i>	<i>Передракові пухлини молочної залози: клініка, діагностика, лікування</i>

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
13.1.1.	Обстеження та лікування передпухлинних станів молочної залози
13.2.	<i>Злоякісні пухлини молочної залози</i>
13.2.1.	Діагностика, планування лікування, прогноз при раку молочної залози
13.2.2.	Лікування хворих на рак молочної залози
13.2.3.	Пластичні операції, прогноз після операцій на молочних залозах
13.2.4.	Сучасні методи реабілітації хворих на рак молочної залози
13.2.5.	Огляд і курація хворих зі злоякісними пухлинами молочної залози
14.	Пухлини органів черевної порожнини
14.1.	<i>Пухлини стравоходу</i>
14.1.1.	Злоякісні та доброякісні пухлини. Клінічні прояви сучасної діагностики
14.1.2.	Хірургічне лікування раку середньої третини стравоходу
14.1.3.	Хірургічне лікування раку нижньої третини стравоходу
14.1.4.	Заміщення стравоходу ділянками товстої та тонкої кишок, шлунку
14.1.5.	Паліативні та симптоматичні хірургічні втручання у хворих на рак стравоходу
14.1.6.	Післяопераційні ускладнення, їх запобігання та усунення
14.1.7.	Результати хірургічного та комбінованого лікування раку стравоходу
14.2.	<i>Пухлини шлунку</i>
14.2.1.	Клінічні прояви та сучасні методи діагностики пухлин шлунку
14.2.2.	Наслідки хірургічних втручань з приводу виразки шлунку, поліпів, доброякісних пухлин
14.2.3.	Біологічні особливості раку шлунку. Ранній рак
14.2.4.	Показання та протипоказання до хірургічного лікування раку шлунку
14.2.5.	Радикальні операції при ушкодженні раком нижньої третини шлунку. Метод Більрот I та Більрот II
14.2.6.	Паліативні та симптоматичні операції при поширенні раку на нижню третину шлунку
14.2.7.	Радикальні операції при поширенні раку на верхню третину шлунку
14.2.8.	Паліативні та симптоматичні операції при поширенні раку на верхню третину шлунку
14.2.9.	Показання до гастректомії
14.2.10.	Сучасні хірургічні методи видалення шлунку
14.2.11.	Розширені та комбіновані операції з приводу раку шлунку
14.2.12.	Ускладнення післяопераційного періоду після операції за методом Більрот I
14.2.13.	Ускладнення післяопераційного періоду після операції за методом Більрот II
14.2.14.	Післяопераційні ускладнення після повного видалення шлунку
14.2.15.	Хірургічне усунення демпінг-синдрому
14.2.16.	Реконструктивні операції з приводу відновлення раку в культі шлунку
14.2.17.	Результати хірургічного лікування раку шлунку
14.2.18.	Результати комбінованого лікування раку шлунку
14.3.	<i>Рак підшлункової залози</i>
14.3.1.	Клінічні прояви та сучасні методи обстеження хворих на рак підшлункової залози
14.3.2.	Симптоматичне хірургічне лікування
14.3.3.	Комбіноване лікування

КОД	НАЗВА РОЗДІЛІВ, ТЕМ, ЕЛЕМЕНТІВ
14.3.4.	Результати хірургічного та комбінованого лікування раку підшлункової залози
<i>14.4.</i>	<i>Рак печінки, жовчного міхура, позапечінкових жовчних проток</i>
14.4.1.	Клінічні прояви та сучасні методи обстеження
14.4.2.	Хірургічне лікування позапечінкових жовчних проток
<i>14.5.</i>	<i>Пухлини ободової кишки</i>
14.5.1.	Клінічні прояви та сучасні методи діагностики раку ободової кишки
14.5.2.	Хірургічне лікування раку правої половини ободової кишки
14.5.3.	Хірургічне лікування раку лівої половини ободової кишки
14.5.4.	Хірургічне лікування раку поперечної ободової та сигмоподібної кишок
14.5.5.	Комбіновані та розширені операції
14.5.6.	Хірургічне лікування злоякісних пухлин ободової кишки
<i>14.6.</i>	<i>Рак прямої кишки</i>
14.6.1.	Клінічні прояви та сучасні методи обстеження хворих на рак прямої кишки
14.6.2.	Резекція прямої кишки
14.6.3.	Екстирпація прямої кишки
14.6.4.	Операція Гартмана
14.6.5.	Комбінований метод лікування
14.6.6.	Паліативні та симптоматичні операції
15.	Фтизіатрія
16.	Інфекційні хвороби
17.	Медицина катастроф
18.	Клінічна імунологія та проблеми СНІД
19.	Медичне право
20.	Ендоскопія
21.	Анестезіологія та реанімація

Навчально-тематичний план лекційних занять на циклі спеціалізації з фаху «Онкогінекологія» (тривалість – 3 місяці, 468 навчальних годин)

№ п/п	Код	Тема лекції	Кількість годин
1	1.1.	Історія організації онкологічної допомоги в Україні, державах світу	2
2	1.1.1.	Міжнародні протиракові союзи, товариства та центри. Канцер-реєстри. Статистика та епідеміологія злоякісних пухлин	
3	2.1.	Функціональна діагностика	2
4	2.2.	Рентгенологічні методи	
5	2.4.	Ендоскопічні методи	
6	2.5.	Радіоізотопна діагностика	
7	2.6.	Комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія	
8	3.	Сучасні принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин	2
9	3.1.	Особливості онкологічних хворих та хірургічних втручань у них при різних локалізаціях пухлин	
10	4.	Основи теоретичної та експериментальної онкології. Канцерогенез	2
11	5.	Ендоскопічні методи обстеження в онкогінекології. Кольпоскопія. Цитологічні та морфологічні паралелі	2
12	5.1.	Кольпоскопія доброякісних станів шийки матки	2
13	5.2.	Кольпоскопія передпухлинних та пухлинних станів шийки матки	
14	5.3.1.	Рак шийки матки і вагітність	
15	6.1.	Міома матки	2
16	6.2.	Доброякісні пухлини яєчників	
17	7.	Ендометріоз: клініка, діагностика, лікування	2
18	7.4.	Ендометріоз та рак	
19	8.2.	Класифікації передпухлинних та пухлинних станів шийки матки	2
20	8.4.	Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії	2
21	8.5.	Інтраепітеліальний рак шийки матки	
22	8.6.	Рак шийки матки	2
23	8.7.	Рак шийки матки та вагітність	
24	8.8.	Ускладнення та реакції при променевої терапії	2
25	9.1.	Передрак ендометрію	2
26	9.2.	Рак ендометрію	
27	9.3.	Трофобластична хвороба	2
28	9.4.	Саркоми матки	
29	10.1.	Передрак яєчників	2
30	10.2.	Рак яєчників (первинний)	
31	10.3.	Метастатичний рак яєчників: клініка, лікування, профілактика	2
32	10.4.	Хіміотерапія злоякісних пухлин	
33	11.1.	Передрак вульви та піхви	2

№ п/п	Код	Тема лекції	Кількість годин
34	11.2.	Рак вульви та піхви	
35	12.1.	Клінічний перебіг і локалізація доброякісних пухлин у дітей	2
36	12.2.	Клінічний перебіг, діагностика злоякісних пухлин у дітей	
37	13.1.	Передракові пухлини молочної залози: клініка, діагностика, лікування	2
38	13.2.	Злоякісні пухлини молочної залози	
39	14.2.	Пухлини шлунку	2
40	14.6.	Рак прямої кишки	
Разом			38
Додаткові програми			44
15		Фтизіатрія	6
16		Інфекційні хвороби	4
17		Медицина катастроф	10
18		Клінічна імунологія та проблеми СНІД	4
19		Медичне право	8
20		Ендоскопія	6
21		Анестезіологія та реанімація	6

Навчально-тематичний план семінарських занять на циклі спеціалізації з фаху «Онкогінекологія» (тривалість – 3 місяці, 468 навчальних годин)

№ п/п	Код	Тема семінарських занять	Кількість годин
1	1.1.3.	Основні форми звітності та обліку онкологічних лікувальних установ, лікарень загального профілю щодо хворих на злоякісні пухлини. Принципи роботи ЛТЕК з онкологічними хворими та їх реабілітація	2
2	2.4.1.	Ендоскопічні методи: кольпоскопія, кольпоцервікоскопія, лапароскопія, гістероскопія	2
3	3.3.	Загальні принципи вибору методу хірургічного, комбінованого та комплексного лікування	2
4	3.4.	Сучасні методи променевої терапії злоякісних пухлин. Сучасні принципи медикаментозної терапії злоякісних пухлин	2
5	4.1.	Структура та функція нормальної клітини. Етіологія пухлин. Канцерогенез на рівні клітини, органу, організму	2
6	4.3.	Зміни каріотипу клітини та ДНК під дією канцерогенів. Значення онкогенів та протоонкогенів. Онкоімунологія злоякісного росту	2
7	5.2.1.	Аномальні кольпоскопічні картини	2
8	5.2.2.	Кольпоскопічні підозри на інвазію	2
9	6.4.	Особливості хірургічного методу лікування хворих з доброякісними пухлинами яєчників	2
10	7.4.	Ендометріоз та рак	2
11	8.1.1.	Основні принципи ранньої діагностики раку шийки матки. Загальні помилки діагностики на етапах первинної ланки	2
12	8.2.1.	Патогенетичні аспекти доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки	2
13	8.4.2.	Роль вірусів папіломи в генезі доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки	2
14	8.6.1.	Рак шийки матки. Клініка, діагностика, групи підвищеного ризику та фактори ризику, класифікація	2
15	8.7.3.	Особливості клінічного перебігу раку шийки матки та вагітності	2
16	8.7.5.	Етапи діагностичної та лікувальної тактики в залежності від строку вагітності та стадії процесу	2
17	9.2.1.	Рак тіла матки: патогенетичні варіанти, класифікація, клінічний перебіг, симптоматика, діагностика та планування лікування	2
18	9.2.13.	Рак тіла матки: методи діагностики та лікування рецидивів та метастазів. Прогноз та віддалені результати лікування	2
19	9.3.1.	Класифікація, фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика трофобластичної хвороби	2
20	9.3.3.	Трофобластична хвороба, планування лікування	2
21	9.4.1.	Морфологічна та клінічна класифікація, клінічний перебіг, планування лікування сарком матки	2

№ п/п	Код	Тема семінарських занять	Кількість годин
22	9.4.2.	Саркома матки, комбіноване та комплексне лікування	2
23	10.2.1.	Рак яєчників, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, загальні принципи діагностики, методи лікування	2
24	10.2.5.	Загальні принципи вибору методу хірургічного, комбінованого та комплексного лікування у хворих на рак яєчників	2
25	10.2.9.	Рак яєчників: лікування рецидивів (місцевих та віддалених), показання до циторедуктивних операцій	2
26	10.3.1.	Хіміотерапія метастатичного раку яєчників	2
27	10.3.3.	Метастатичний рак яєчників: показання до хірургічного лікування, особливості післяопераційного періоду	2
28	10.4.1.	Показання і протипоказання до хіміотерапії, особливості хіміотерапії раку яєчників	2
29	11.2.1.	Рак вульви та піхви, епідеміологія та патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика та характер метастазування	2
30	12.1.1.	Показання до хірургічного лікування, обсяг оперативного втручання при доброякісних пухлинах у дітей	2
31	12.2.1.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин, тактика та обсяг хірургічного втручання, показання до хіміотерапії. Профілактика злоякісних пухлин у дітей	2
32	13.1.1.	Обстеження та лікування передпухлинних станів молочної залози	2
33	13.2.1.	Діагностика, планування лікування, прогноз при раку молочної залози	2
34	13.2.2.	Лікування хворих на рак молочної залози	2
35	14.1.	Пухлини стравоходу	2
36	14.5.	Пухлини ободової кишки	2
		Базисний контроль знань	2
		Іспит	6
Разом			80
Додаткові програми			9
37		Медицина катастроф	9

Навчально-тематичний план практичних занять на циклі спеціалізації з фаху «Онкогінекологія» (тривалість - 3 місяці, 468 навчальних годин)

№ п/п	Код	Тема практичних занять	Кількість годин
1	1.1.2.	Диспансеризація як елемент профілактики злоякісних пухлин	2
2	2.3.	Ультразвуковий метод	4
3	2.4.	Ендоскопічні методи	4
4	3.2.	Основні види хірургічних втручань у хворих на рак	2
5	3.5.	Особливості амбулаторного хірургічного прийому хворих на рак	4
6	4.1.	Структура та функція нормальної клітини. Етіологія пухлин. Канцерогенез на рівні клітини, органу, організму	2
7	4.2.	Облігатні та факультативні захворювання. Етіологія пухлин	4
8	5.1.1.	Нормальні кольпоскопічні картини	2
9	5.1.2.	Інші кольпоскопічні картини	2
10	5.3.	Кольпоскопія шийки матки у вагітних жінок	2
11	5.4.	Цитологічні та морфологічні паралелі	4
12	5.5.	Кольпоскопія хворих з лейкоплакією шийки матки та вульви	2
13	6.1.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на міому матки в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі	2
14	6.2.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на доброякісні пухлини яєчників в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі	2
15	6.3.	Особливості хірургічного методу лікування хворих з міомою матки	2
16	6.4.	Особливості хірургічного методу лікування хворих з доброякісними пухлинами яєчників у різних вікових групах	2
17	7.1.1.	Огляд і курація хворих з ендометріозом. Клініка, діагностика, лікування	2
18	8.1.2.	Робота в кабінеті патології шийки матки: основні принципи ранньої діагностики на етапах первинної ланки	6
19	8.1.3.	Анатомо-фізіологічні особливості та гістологічна будова шийки матки. Рецепторна система. Гормонозалежність пухлин шийки матки. Ектопія шийки матки, клініка, діагностика, особливості менеджменту	2
20	8.2.1.	Патогенетичні аспекти доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки	2
21	8.3.	Дискератози шийки матки: епідеміологія та місце в структурі захворювань шийки матки. Морфологічні характеристики. Етіопатогенез, діагностика, методи та принципи лікування	2
22	8.4.5.	Огляд і курація хворих з цервікальними інтраепітеліальними неоплазіями	6
23	8.5.3.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки Cis	2

№ п/п	Код	Тема практичних занять	Кількість годин
24	8.6.1.	Рак шийки матки. Клініка. Діагностика. Групи підвищеного ризику. Фактори ризику. Класифікація	2
25	8.6.4.	Особливості перебігу раку шийки матки та вибір методу лікування при різних стадіях процесу. Лімфографія в діагностиці mts ураження при раку шийки матки	2
26	8.6.5.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки T1a	2
27	8.6.7.	Робота в операційній: хірургічне лікування при раку шийки матки T1a	4
28	8.6.8.	Огляд і курація хворих на рак шийки матки T1b та T2a, обґрунтування методу лікування	2
29	8.6.11.	Діагностика та лікування рецидивів і метастазів раку шийки матки. Клінічний перебіг, лікування і профілактика раку культі шийки матки	2
30	8.6.12.	Курація хворих на розповсюджений рак шийки матки: ефективність лікування та фактори, що впливають на прогноз	4
32	8.7.5.	Етапи діагностичної та лікувальної тактики в залежності від строку вагітності та стадії процесу	4
33	9.1.1.	Клінічний перебіг, симптоматика та лікування гіперпластичних процесів ендометрію	2
34	9.1.4.	Огляд і курація хворих в гінекологічному відділенні з патологією ендометрію: аденоміоз, залозиста гіперплазія та поліпи ендометрію. Клініка, диференційна діагностика, лікування	2
35	9.1.5.	Огляд і курація хворих на передрак та рак ендометрію: особливості діагностики на поліклінічному етапі	2
36	9.2.2.	Огляд і курація хворих на рак тіла матки: патогенетичні варіанти розвитку захворювання	2
37	9.2.3	Диференціальна діагностика пухлин ендометрію: діагностика та планування лікування	2
38	9.2.4.	Методи лікування мікроінвазивного раку ендометрію. Скринінгові методи діагностики раку ендометрію	2
39	9.2.5.	Огляд і курація хворих на рак ендометрію: хірургічне, комбіноване та комплексне лікування	2
40	9.2.6.	Робота в операційній. Рак тіла матки – розширена екстирпація матки з додатками за методом Бохмана. Огляд і опис препарату	4
41	9.2.7.	Робота в операційній: лімфаденектомія, як обов'язковий етап розширеної екстирпації матки за методом Бохмана	4
42	9.2.10.	Огляд і курація хворих на рак ендометрію: особливості післяопераційного періоду при виконанні розширеної та простої екстирпації матки з додатками	2
43	9.2.11.	Огляд і курація хворих на розповсюджений рак ендометрію	2
44	9.2.12.	Ранні та пізні рецидиви раку ендометрія: клініка, діагностика, лікування	2
45	9.3.2.	Патогенез хоріонкарциноми, шляхи метастазування	2
46	9.3.4.	Лікування хворих на пузирний замет	2

№ п/п	Код	Тема практичних занять	Кількість годин
47	9.3.5.	Суть комплексного лікування хоріонкарциноми	2
48	9.3.8.	Курація хворих на трофобластичну хворобу	2
49	9.3.9.	Огляд і курація хворих на міхурцевий замет. План обстеження та лікування	2
50	9.4.1.	Саркома матки: морфологічна та клінічна класифікація, клінічний перебіг, планування лікування	2
51	10.1.1.	Передрак яєчників, клініка, діагностика, лікування	2
52	10.1.2.	Показання до комплексного лікування	2
53	10.1.3.	Групи підвищеного ризику, принципи диспансерного спостереження	2
54	10.1.4.	Огляд і курація хворих в гінекологічному відділенні з патологією яєчників	4
55	10.1.5.	Огляд і курація хворих на пухлини яєчників	4
56	10.2.2.	Особливості амбулаторного хірургічного прийому хворих на рак яєчників	4
57	10.2.3.	Шляхи метастазування при всіх локалізаціях	2
58	10.2.4.	Рак яєчників: анамнез, клініка, діагностика на поліклінічному етапі. Значення онкомаркерів та ректовагінального дослідження. Значення рентгенологічного та ендоскопічного досліджень в диференційній діагностиці	2
59	10.2.7.	Рак яєчників: планування лікування при T1 стадії у хворих молодого віку. Робота в операційній. Огляд та опис препарату. Експрес-діагностика. Особливості взяття мазків-відбитків з парієтальної та вісцеральної очеревини	2
60	10.2.8.	Рак яєчників: парацентез та пункція черевної порожнини через заднє склепіння. MTS Шнітцлера. Вибір методу лікування при розповсюджених процесах	2
61	10.2.9.	Рак яєчників: лікування рецидивів (місцевих та віддалених), показання до циторедуктивних операцій	2
62	10.3.2.	Огляд і курація хворих на метастатичний рак яєчників	2
63	10.4.2.	Клінічні закономірності дії лікарських препаратів	2
64	10.4.3.	Характеристика групи синтетичних хімічних препаратів	2
65	10.4.4.	Принципи застосування гормональних препаратів	2
66	10.4.5.	Препарати природного походження, показання, дозування	2
67	10.4.6.	Схеми лікарської терапії, ускладнення, профілактика, лікування	2
68	11.1.5.	Амбулаторний прийом хворих з фоновими захворюваннями вульви: діагностика, принципи та методи лікування	2
69	11.2.6.	Огляд і курація хворих на рак вульви, план обстеження та лікування	2
70	11.2.9.	Робота в операційній. Хірургічне лікування раку вульви. Розширена вульвектомія. Операція Дюкена	2
71	12.2.2.	Огляд і курація хворих зі злоякісними пухлинами яєчників у дівчаток	2

№ п/п	Код	Тема практичних занять	Кількість годин
72	13.2.3.	Пластичні операції, прогноз після операцій на молочних залозах	2
73	13.2.4.	Сучасні методи реабілітації хворих на рак молочної залози	2
74	13.2.5.	Огляд і курація хворих зі злоякісними пухлинами молочної залози	2
75	14.2.1.	Клінічні прояви та сучасні методи діагностики пухлин шлунку	2
76	14.3.	Рак підшлункової залози	2
77	14.4.	Рак печінки, жовчного міхура, позапечінкових жовчних протоків	2
Разом			188
Додаткові програми			11
	Медицина катастроф		5
	Комп'ютерний контроль		6

**Навчально-тематичний план занять для самостійної роботи слухача
на циклі спеціалізації з фаху «Онкогінекологія»
(тривалість - 3 місяці, 468 навчальних годин)**

№ п/п	Код	Тема занять для самостійної роботи слухачів	Кількість годин
1	5.4.1.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при доброякісних станах шийки матки	2
2	5.4.2.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при CIN I шийки матки	2
3	5.4.3.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при CIN II шийки матки	2
4	5.4.4.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при CIN III шийки матки	2
5	5.4.5.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при Ca in situ шийки матки	2
6	5.4.6.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при мікроінвазивному раку шийки матки	2
7	5.4.7.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при раку шийки матки	2
8	5.5.1.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при лейкоплагії шийки матки	2
9	5.5.2.	Клінікокольпоскопічні та цитологоморфологічні паралелі при лейкоплагії вульви	
10	6.1.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на міому матки в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі	2
11	6.2.1.	Клінічний розбір та огляд хворих на доброякісні пухлини яєчників в гінекологічному відділенні: діагностика та лікування на сучасному етапі	2
12	7.1.	Ендометріоз шийки матки, ретроцервікальний ендометріоз. Принципи диференційної діагностики з пухлинами шийки матки	2
13	7.2.	Аденоміоз матки. Принципи диференційної діагностики з пухлинами матки	2
14	7.3.	Ендометріодні кісти яєчників. Клініка, діагностика, лікування	2
15	8.1.	Передрак шийки матки	2
16	8.2.2.	Фактори ризику доброякісних та передракових станів шийки матки	2
17	8.2.3.	Клінічні форми патології шийки матки	2
18	8.2.4.	Клініка, діагностика, вибір методу лікування доброякісних та передпухлинних станів шийки матки. Сучасні методи лікування передпухлинних станів шийки матки	2
19	8.4.1.	Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії: термінологія, класифікація та морфологічна характеристика. Епідеміологія та фактори ризику CIN та раку шийки матки	2
20	8.4.3.	Роль ендогенних статевих стероїдів в генезі доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки	2
21	8.4.4.	Діагностика CIN, порівняльна характеристика сучасних методів лікування та вибір методу лікування CIN	2

№ п/п	Код	Тема занять для самостійної роботи слухачів	Кількість годин
22	8.5.1.	Ca in situ шийки матки. Клініка, діагностика, вікові аспекти лікування	2
23	8.5.2.	Інтраепітеліальний рак шийки матки, суть процесу, вибір методу лікування, диспансерне спостереження	2
24	8.6.2.	Комплексна діагностика і лікування мікроінвазивного раку	2
25	8.6.3.	Клінічний перебіг, особливості хірургічного методу лікування інвазивного раку шийки матки	2
26	8.6.6.	Діагностика та лікування рецидивів і метастазів раку шийки матки	2
27	8.6.9.	Методи комбінованого і сполученого лікування раку шийки матки	2
28	8.6.10.	Променева терапія раку шийки матки, показання та методи	2
29	8.6.13.	Симптоматичне лікування хворих на розповсюджений рак шийки матки	2
30	9.1.2.	Лікування атипової гіперплазії ендометрію	2
31	9.1.3.	Передрак ендометрію, схеми гормонотерапії	2
32	9.2.8.	Схеми та дози гормонотерапії при лікуванні раку ендометрію	2
33	9.2.9.	Рак ендометрію: хірургічне, комбіноване та комплексне лікування	2
34	9.3.1.	Класифікація, фактори ризику, клінічний перебіг, діагностика трофобластичної хвороби	2
35	9.3.3.	Трофобластична хвороба, планування лікування	2
36	9.3.6.	Трофобластична хвороба, показання до хірургічного лікування	2
37	9.3.7.	Профілактика і характер диспансерного спостереження за хворими на трофобластичну хворобу	2
38	9.4.2.	Саркоми матки, комбіноване та комплексне лікування	2
39	11.1.1.	Фонові захворювання вульви: діагностика, принципи та методи лікування	2
40	11.1.2.	Принципи діагностики та лікування дисплазії вульви	2
41	11.1.3.	Методи діагностики та лікування Ca in situ вульви	2
42	11.1.4.	Кольпоскопія фонових захворювань та передраку вульви	2
43	11.1.5.	Амбулаторний прийом хворих з фоновими захворюваннями вульви: діагностика, принципи та методи лікування	2
44	11.2.2.	Преінвазивний рак вульви, методи діагностики та лікування	2
45	11.2.3.	Принципи та методи лікування пухлин піхви та вульви	2
46	11.2.4.	Рак вульви та піхви: методика перед- та післяопераційного опромінювання. Показання до комбінованого лікування	2
47	11.2.5.	Променева терапія раку вульви та піхви. Хіміотерапія в комплексному лікуванні раку вагіни	2
48	11.2.6.	Огляд і курація хворих на рак вульви, план обстеження та лікування	2
49	11.2.7.	Меланома вульви: клінічний перебіг, лікування, прогноз	2
50	11.2.8.	Рак піхви: клініка, метастазування, планування лікування	2
Разом			98

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар-спеціаліст за спеціальністю онкогінеколог

ПОВИНЕН ВМІТИ:

1. Здійснювати оформлення медичної документації.
2. Організовувати диспансерний огляд населення.
3. Визначати значення результатів спеціальних методів обстеження хворих.
4. Визначати стадію захворювання та клінічну групу.
5. Визначати тимчасову чи стійку непрацездатність.
6. Забезпечувати організацію реабілітації онкогінекологічних хворих.
7. Визначати показання до ендоскопічних обстежень.
8. Визначати показання до комбінованого та комплексного лікування.
9. Визначати показання до госпіталізації хворих.
10. Аналізувати показники діяльності онкогінекологічного стаціонару.
11. Виконувати фізикальне обстеження хворих на злоякісні пухлини.
12. Забезпечити надання екстреної та невідкладної допомоги.

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар-спеціаліст за спеціальністю онкогінеколог

ПОВИНЕН ЗНАТИ:

1. Основи теоретичної та експериментальної онкології.
2. Сучасні методи обстеження онкологічних хворих.
3. Сучасні методи діагностики та лікування. Кольпоскопію.
4. Методи забезпечення асептики, антисептики, аластики.
5. Методи передопераційної підготовки хворих.
6. Забезпечення ведення післяопераційного періоду.
7. Профілактику та усунення післяопераційних ускладнень.
8. Хірургічні методи лікування онкогінекологічних хворих.
9. Показання до хірургічного лікування онкогінекологічних хворих.
10. Надання невідкладної та екстреної допомоги в необхідному обсязі.

Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики лікар-спеціаліст за спеціальністю онкогінеколог повинен володіти наступними маніпуляціями та технікою операцій:

1. Біопсія лімфатичних вузлів.
2. Трахеотомія.
3. Катетеризація артерій для хіміотерапії.

4. Біопсія новоутворень шкіри.
5. Цистоскопія та катетерізація сечового міхура.
6. Кольпоскопічний огляд, з визначенням кольпоскопічного та клінічного діагнозів. Знання алгоритму обстеження та лікування хворих з патологією шийки матки.
7. Конізація шийки матки.
8. Видалення поліпів на шийці матки.
9. Діагностичне вишкрібання порожнини матки.
10. Накладання первинних та вторинних швів.
11. Усунення евертерації.
12. Дренування черевної порожнини.
13. Пангістеректомія.
14. Гістеректомія без придатків.
15. Резекція сальника.
16. Проста вульвектомія.

Список літератури:

1. Акуліна О.О., Трунова Т.В. Кольпоскопія шийки матки. Ілюстрована класифікація Ріо-де-Жанейро: навч. посібник. – 2016. – 56 с.
2. Атлас операций при злокачественных опухолях женских половых органов /Под ред. Трахтенберга А.Х., Чиссова В.И. -М.: ГЭОТАР – Медиа. -2015.-200с.
3. Байдо С.В., Винницкая А.Б., Голуб Д.А. Лапароскопический гемостаз при повреждениях магистральных сосудов во время тазовой и парааортальной лимфодиссекции // Материалы конгресса «Новые технологии в диагностике и лечении гинекологических заболеваний» - М., 2017 – 284 с. (ст. 204-205).
4. Байдо С.В., Винницкая А.Б., Голуб Д.А., Гоман А.В. Переваги лапароскопічних технологій в хірургії раку шийки матки // Клінічна та профілактична медицина. – 2017.- №3.- с.78.
5. Бохман Я.В. (2002) Руководство по онкогинекологии. СПб.: Фолиант, 464с.
6. Винницкая А.Б. (2005) Рак шийки матки: оптимізація програм комбінованого лікування: автореф. дис. д-ра мед. наук: 14.01.07. Київ, 32с.
7. Винницкая В.К. Онкологическая гинекология. /В.К. Винницкая, А.Н. Мельник, А.Н. Рыбалка и др. – К.: Здоров'я. 2016. - 248 с.
8. Вирус папилломы человека (ВПЧ) и рак шейки матки: информационный бюллетень ВОЗ № 380.- 2015.
9. Водолазька Л.П., Карташов С.М. Профілактика і діагностика раку шийки матки: методичні рекомендації. – 2014. – 18 с.
10. Давыдов М.И. / Онкология: учебник. //Давыдов М.И., Ганцев Ш.Х.– М.: Практическая медицина.- 2013. - 920с.
11. Дамиров М.М. Кольпоскопия: руководство для врачей. – М.: Изд-во «Бином», 2013. – 256 с.
12. Доброкачественные заболевания молочной железы /Под ред. А.Д. Каприна, Н.И. Рожковой. – М.: ГЕОТАР – Медиа, 2018. – 272 с.
13. Запорожан В. Н., Татарчук Т. Ф., Дубинина В. Г., Володько Н. А., Силина Н. К. Предопухолевая патология шейки матки: объем компетенции врача-гинеколога // Репродуктивная эндокринология. – 2013. - №4 (12) – С. 7-16.
14. Захарцева Л.М., Пекур Е.А. Частота экспрессии белка p16INK4a и наличие ВПЧ при дисплазии шейки матки // Онкология. – Т. 51, № 1. – 2013. – С. 9-13.
15. Каприн А.Д., Старинский В.В., Петрова Г.В. Злокачественные новообразования в России в 2015 году (заболеваемость и смертность) Москва, 2017.

- 16.Карташов С.М., Водолазька Л.П. Діагностика рака шийки матки: методичні рекомендації. – 2014. – с.
- 17.Карташов С.М., Водолазька Л.П. Пухлини піхви: навч. посібник. – 2016. – 44с.
- 18.Карташов С.М., Водолазька Л.П. Кольпоскопія в діагностиці передраку та раннього раку шийки матки: методичні рекомендації. – 2012. – 18 с.
- 19.Карташов С.М., Акуліна О.О., Єгоров О.О. Вибрані питання невідкладної допомоги в онкогінекології: навч. посібник. – 2014. – 75с.
- 20.Карташов С.М., Єгоров О.О. Онкологічні аспекти ендометріозу: навч. посібник. – 2017. – 87с.
- 21.Карташов С.М., Єгоров О.О. Діагностика і лікування злоякісної меланоми вульви: методичні рекомендації. – 2015. – 14 с.
- 22.Карташов С.М., Єгоров О.О. Первинно множинні пухлини в онкогінекології: методичні рекомендації. – 2014. – 21 с.
- 23.Карташов С.М., Єгоров О.О. Діагностика і лікування вульварної інтраепітеліальної неоплазії: методичні рекомендації. – 2013. – 29 с.
- 24.Карташов С.М., Єгоров О.О. Рак вульви: методичні рекомендації. – 2013. – 23 с.
- 25.Карташов С.М., Івченко О.Л. Рак тіла матки: методичні рекомендації. – 2012. – 24 с.
- 26.Кира Е.Ф., Синчихин С.П., Степанян Л.В., Маншев О.Б. Основные вопросы онкогинекологии. – М.: ГЕОТАР – Медиа, 2018. – 288 с.
- 27.Клигуненко Е. Н., Кравец О. В. Интенсивная терапия кровопотери: Учебно-методическое пособие. - Днепропетровск : Пороги, 2015. - 145 с.
- 28.Лікарські засоби для лікування онкологічних захворювань / За ред. д.м.н., проф. В.А. Шляховенка, к.м.н. О.В. Пономарьової. – К.: ТОВ «Фармацевт практик», 2015. – 129с.
- 29.Марино П. (пер. с англ.) - Интенсивная терапия. - ГЗОТАР Медицина, 2016. - 640 с.
- 30.Мерабишвили В.М. Выживаемость онкологических больных. ТОВ Фирма КОСТА, СПб., 2013.- 438 с.
- 31.Моисеенко В.М. Справочник по онкологии. Изд-во центр Томми, СПб, 2015.- 258 с.
- 32.Наказ МОЗ України від 02.04.2014 №236 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при дисплазії та раку шийки матки». – 60 с.
- 33.Наказ МОЗ України від 16.09.2011 №595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів». – 48 с.
- 34.Нейштадт Э.Л., Ожиганова И.Н. Опухоли яичника. СПб.: Фолиант, 2014. – 350 с.

35. Нечушкина, В. М. Рак тела матки (факторы прогноза и тактика лечения): дис. д-ра мед. наук: 14.01.12 / Нечушкина Валентина Михайловна. - М., 2013. - 445 с.
36. Олигатные формы предрака и инвазивного рака шейки матки. Руководство для врачей / Под общ. Ред. В.И. Краснопольского. – СММК, 2017. – 160 с.
37. Павлова Т.Д., Князева М.В., Прокопюк А.В. Онкогинекология: учебное пособие для врачей онкогинекологов и акушеров-гинекологов. – Х.: Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. – 380 с.
38. Подзолкова Н.М., Фадеев И.Е., Полетова Т.Н., Сумятина Л.В. Заболевания молочных желез в гинекологии // Практ. вр. гинекологу. – М.: ГЕОТАР – Медиа, 2018. – 288 с.
39. Полонская Н.Ю., Юрасова И.В. Цитологическое исследование цервикальных мазков – Пап-тест. – М.: ГЕОТАР – Медиа, 2018. – 168 с.
40. Радикальные лапароскопические вмешательства при онкологических заболеваниях органов малого таза // Байдо С.В., Винницкая А.Б., Голуб Д.А., Приндюк С.И., Гоман А.В./ «Мінімально-інвазивна хірургія органів малого таза». Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Одеса (18-19 мая 2017г.).-С.11-12.
41. Руководство по интенсивной терапии. Пособие. Под ред. проф. Трещинского А. И. и проф. Глумчера Ф. С. - К.: Вища школа, 2016. - 582 с.
42. Семиглазов В.Ф., Семиглазов В.В., Моисеенко Ф.В., Богданов А.А., Бойцов В.В. и др. Экспрессионный анализ и его клиническое использование при опухолях молочной железы // Вопросы онкологии. – 2013. – №1. – С. 25-29.
43. Татарчук Т.Ф., Тутченко Т.Н. Патология шейки матки: какие задачи стоят перед врачом гинекологом // Репродуктивная эндокринология. – 2013. – № 1(9). – С. 39.
44. Цырлина Е.В., Порошина Т.Е. Хорионический гонадотропин в диагностике трофобластической болезни // Вопросы онкологии.-2017.- №2.-С.23-28.
45. Чернуха Г.Е., Думановская М.Р. Современные представления о гиперплазии эндометрия // Акушерство и гинекология. – 2013. – №3. – С. 26-32.
46. Чернуха Г.Е., Думановская М.Р., Бурменская О.В., Шубина Е.С., Коган Е.А., Трофимов Д.Ю. Экспрессия генов, регулирующих апоптоз при разных типах гиперплазии эндометрия и эндометриоидной карциноме // Акушерство и гинекология. – 2013. – №1. – С. 63-69.
47. Чернышова А.Л., Коломиец Л.А., Бочкарева Н.В., Кондакова И.В. Особенности гормонального и энергетического баланса у больных с гиперпластическими процессами и раком эндометрия на фоне

- метаболического синдрома // Вопросы онкологии. – 2013. – №1. – С. 65-72.
48. Шмаров Д.А., Погорелов В.М., Козинец Г.И. Современные аспекты оценки пролиферации и апоптоза в клинко-лабораторной диагностике (обзор литературы) // Клин. лаб. диагностика. – 2013. – №1. – С. 36-40.
49. Шляховенко В.А., Пономорьова О.В. Лікарські засоби для лікування онкологічних захворювань. – К.: ТОВ «Фармацевт Практик», 2015. – 1296с.
50. Alifrangis C., Thornton A., Fotopoulou C. et al. Response to sunitinib (Sutent) in chemotherapy refractory clear cell ovarian cancer. *Gynecol Oncol Rep* 2016;18:42–4. 20. Samartzis E.P., Noske A., Dedes K.J. et al. ARID1A mutations and PI3K/AKT pathway alterations in endometriosis and endometriosis-associated ovarian carcinomas. *Int J Mol Sci* 2013;14(9):18824–49.
51. Bagsbawe K. Risk and prognostic factors in trophoblastic disease // *Cancer*-2016.-Vol.38.-P.1373-1385.
52. Baydo S., Vinytska A., Golub D. Vascular injuries during pelvic and paraaortal lymph node dissection – laparoscopic management. // *International Journal of Gynecological Cancer*: November 2017 - Volume 27 - Supplement 4 – p.1330.
53. Baydo S., Vinytska A., Golub D., Pryndyuk S., Goman A. Laparoscopic pelvic exenteration for recurrent or complicated pelvic tumors: analysis of technique and postoperative outcomes. // *International Journal of Gynecological Cancer*: November 2017 - Volume 27 - Supplement 4 – p.760.
54. Bige O., Demir A., Saatli B., Koyuncuojjlu M., Saygili U. Laparoscopy versus laparotomy for the management of endometrial carcinoma in morbidly obese patients: a prospective study. *J Turk Ger Gynecol Assoc.* 2015 Jul 14;16(3):164-9.
55. ESMO-ESGO-ESTRO consensus conference on endometrial cancer: Diagnosis, treatment and follow-up / N. Colombo, C. Creutzberg, F. Amant et al. // *Radiother. Oncol.*- 2015.- Vol. 117, N3.- P. 559-581.
56. Gao H., Zhang Z. Laparoscopy Versus Laparotomy in the Treatment of High-Risk Endometrial Cancer: A Propensity Score Matching Analysis. *Medicine (Baltimore)*. 2015 Jul;94(30).
57. Gokcu M. et al. Borderline ovarian tumors: clinical characteristics, management, and outcomes – a multicenter study // *Journal of Ovarian Research*. – 2016. – Vol. 9. – № 1. – P. 1–8.
58. Grandi G., Toss A., Cortesi L. et al. The association between endometriomas and ovarian cancer: preventive effect of inhibiting ovulation and menstruation during reproductive life. *BioMed Res Int* 2017.
59. Herling S. F., Palle C., M ller A. M., Thomsen T., S rensen J. Cost analysis of robotic-assisted laparoscopic hysterectomy versus total abdominal

- hysterectomy for women with endometrial cancer and atypical complex hyperplasia. *Acta Obstet Gynecol Scand.* 2015 Nov 17.
60. Iwabuchi T., Yoshimoto C., Shigetomi H. et al. Cyst fluid hemoglobin species in endometriosis and its malignant transformation: The role of metallobiology. *Oncol Lett* 2016;11(5):3384–8.
  61. Katki HA, Schiffman M, Castle PE, Fetterman B, Poitras NE, Lorey T et al. Five-Year Risk of CIN3 and Cervical Cancer Among Women With HPV Testing of ASC-US Pap Results. *J Low Genit Tract Dis* 2013;17:S36YS42.
  62. Katki HA, Gage JC, Schiffman M, Castle PE, Fetterman B, Poitras NE et al. Follow-up Testing After Colposcopy: Five-Year Risk of CIN 2+ After a Colposcopic Diagnosis of CIN 1 or Less. *J Low Genit Tract Dis* 2013;5:S69YS77
  63. Kok V.C., Tsai H.J., Su C.F. et al. The risks for ovarian, endometrial, breast, colorectal, and other cancers in women with newly diagnosed endometriosis or adenomyosis: a population-based study. *Int J Gynecol Cancer* 2015;25:968–76.
  64. Köbel M., Bak J., Bertelsen B.I. et al. Ovarian carcinoma histotype determination is highly reproducible, and is improved through the use of immunohistochemistry. *Histopathology* 2014;64(7):1004–13.
  65. Kurman R.J., Carcangiu M.L., Herrington C.S., Young R.H. WHO Classification of Tumours of Female Reproductive Organs. Fourth Edition. – IARS: Lyon, 2014. – 307 p.
  66. Long-term outcomes after pelvic radiation for early-stage endometrial cancer / M. Onsrud, M. Cvancarova, T. P. Hellebust et al. // *J. Clin. Oncol.* - 2013.- Vol. 31, N31.- P. 3951-3956.
  67. Machida H., Casey J. P., Garcia-Sayre J., Jung C. E., Casabar J. K., Moeini A., Kato K., Roman L. D., Matsuo K. Timing of Intrauterine Manipulator Insertion During Minimally Invasive Surgical Staging and Results of Pelvic Cytology in Endometrial Cancer. *J Minim Invasive Gynecol.* 2015 Oct 22. pii: S1553-650(15)01620-9
  68. Machado-Linde F., Sánchez-Ferrer M.L., Cascales P. et al. Prevalence of endometriosis in epithelial ovarian cancer. Analysis of the associated clinical features and study on molecular mechanisms involved in the possible causality. *Eur J Gynaecol Oncol* 2015;36(1):21–4.
  69. Maeda D., Shih I.M. Pathogenesis and the role of arid1a mutation in endometriosis-related ovarian neoplasms. *Adv Anat Pathol* 2013;20;45–52.
  70. Ngan H. The practicability of FIGO 2017 staging for gestational trophoblastic neoplasia // *Int.J.Gynecol.Cancer*-2014.-Vol.14.-P.202-205.
  71. NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology: Cervical cancer, Version 1.2018 – October 26, 2017. – 83 p.
  72. NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology: Ovarian cancer including fallopian tube cancer and primary peritoneal cancer, Version 2.2018 – March 14, 2018. – 130 p.

73. NCCN Framework for Resource Stratification of NCCN Guidelines: Non-Small cell lung cancer, Version 3.2018 – March 28, 2018. – 208 p.
74. NCCN Framework for Resource Stratification of NCCN Guidelines: Uterine neoplasms, Version 2.2017 – August 28, 2017. – 86 p.
75. Park D. Clinical Effectiveness And Safety Of Robot-Assisted Laparoscopic Hysterectomy Versus Traditional Laparotomy For Endometrial Cancer: A Systematic Review. *Value Health*. 2015 Nov;18 (7): A433.
76. Parker V. L., Sanderson P, Raw D., Farag K. *Eur J Gynaecol Oncol*. 2015; 36(5):595-8. Do we understand the pathophysiology of endometrial cancer?
77. Stamp J.P., Gilks C.B., Wesseling M. et al. BAF250a Expression in Atypical Endometriosis and Endometriosis-Associated Ovarian Cancer. *Int J Gynecol Cancer* 2016;26(5): 825–32.
78. Surynt E., Reinholz-Jaskolska M., Bidzinski M. Laparoscopic sentinel lymph node mapping after cervical injection of indocyanine green for endometrial cancer - preliminary report. *Wideochir Inne Tech Maloinwazyjne*. 2015 Sep;10(3):406-12.
79. Tanase Y., Furukawa N., Kobayashi H. et al. Malignant transformation from endometriosis to atypical endometriosis and finally to endometrioid adenocarcinoma within 10 years. *Case Rep Oncol* 2013;6:480–4.
80. WHO Classification of Tumours of Female Reproductive Organs / Ed. R. J. Kurman, M. L. Carcangiu, C. S. Herrington, R. H. Young. – 4th Edition. – World Health Organization, 2014. – 316 p.
81. ZG r Bige, Ahmet Demir, Bahadir Saatli, Meral Koyuncuo lu, and U ur Saygili. Laparoscopy versus laparotomy for the management of endometrial carcinoma in morbidly obese patients: a prospective study. *J Turk Ger Gynecol Assoc*. 2015; 16(3): 164-169.